

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Gróf Andrássy-utca hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

Felelős szerkesztő és kiadó:

RÁSONYI PAPP GEDEON.

Társ szerkesztő:

RÁSONYI PAPP MIKLÓS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos árákért vesz fel a kiadóhivatal.

Magyarosítsunk!

A közélet medrébe vetett kérdés még ritkán vont akkora hullámgyűrűket maga köré, mint a tulipánügy, melynek következményei napról-napra szemmel láthatóbbak. Soha semmiféle nemzeti felbuzdulás még nem járta át oly mértékben a nép széles rétegeit, soha még semmiféle hazafias felbuzdulás nem biztatott oly kétségtelen sikerrel, mint a mostani, mely a nemzeti ipar fellendülését, egy új gazdag és hatalmas Magyarország megteremtését írta lobogójára.

Kérdés azonban, hogy ez a most tapasztalható felbuzdulás nem lesz-e csupán gyorsan ellobbanó szalmaláng, nem tűnik-e újból vissza abba a végtelen apáthiába, mely oly sokszor, évszázadokon keresztül átka volt a Magyaroknak?

Sajnálattal kell látnunk, hogy bár a tulipánmozgalom már néhány hónap, még mindig a kezdetek kezdetén tartunk és még ma sem mutathatjuk fel a mozgalom egyéb sikerét az alakuló ünnepélyek és a szónoklatok szakadatlan láncolatánál.

Csak egy valaki van, aki a dologhoz illő komolysággal foglalkozik a kér-

déssel és ez az osztrák iparosok kara. Ők nem elégszenek meg azzal, hogy válogatott szidalmakkal illessék a magyarok felbuzdulását, de nagyon is tudják, hogy emellett még cselekedniök kell. Ennek következménye azután, hogy odaát sokkal nagyobb eredménye van a tulipánmozgalomnak, mint minálunk és hogy ennél fogva mindeztől minékünk még csak kárunk volt ebből az egész dologból.

Egyrészt igen sok hely ajtaja záródott be ipari és gazdasági termékeink elöl, mely helyeken eddig bennünket mindig látszólagos szívesseggel fogadtak; másrészt pedig most sok helyütt nagyobb árt fizetünk ugyanazért az árukért, melyet eddig olcsóbban kaptunk meg, csupán azért, hogy osztrák szomszédjainknak sikerült e cikkre valami tarka tulipánt alkalmazniok.

Ha már magunkra vállaltuk azt a kötelességet, hogy minden igyekeztünket a hazai ipar fellendítésére fordítjuk, ne álljunk meg a megkezdett út felén, ne lankadjunk el még mielőtt valami érdemleges eredményt értünk el, hanem törekedjünk arra, hogy feladatunkat a lehető legnagyobb eréllyel meg is oldjuk.

Hogy e célunkat elérhessük, két

szempontot kell szemelőtt tartanunk. Először is minden tőlünk telhető igyekezettel kell rajta lennünk, hogy minden körülmény között csakis a kereskedelmi és egyéb cikkek magyarságát tekintsük, másodsor pedig, hogy tüzzel-vassal lehetetlenné tegyünk minden oly kísérletet, melynek célja hazafias missiónk csalárd kereskedői kiaknázása.

Már rámutattunk e helyütt arra, hogy a nemzeti-ipar pártolásának egyetlen módja van: követeljünk minden szállítónktól, minden kereskedőnkől írásbeli bizonyítékot arra, hogy cikkeiket Magyarországról, vagy pedig a velünk rokonszenvező külföldről szerezte be. Egy vámnnyilatkozat, a gyár egy nyugtája, egy elismervénye teljesen elegendő arra, hogy a cikk eredetét kétségbevonhatlan módon bebizonyítsa és ha ily módon is történnének csalások, ám büntesse azt a törvény oly szigorral, mely alaposan elvegye a kedvét az ily kufarlekeknek a további efajta kísérletektől.

Ez az egyetlen módja annak, hogy akciónk sikeres és eredményes legyen. De vajjon kinek jutott még eszébe az, hogy a kereskedőt eziránt megkérdezze? Nagyon rosszul ismeri a magyar ember büszkeségét az, aki róla ilyesmit feltenne.

A TISZAVIDÉK TÁRCÁJA.

TARLÓZÁS A HÉTRŐL.

Nagy megdöbbenést keltett a tanító testületben annak idején az a hír, hogy a csongrádi állami elemi iskolák községi szervezetűvé alakították át. Alapja pedig csak annyi volt, hogy a községi képviselő testület feliratilag kérve a vallás- és közoktatásügyi kormányt a község és az állam között az iskolákra vonatkozólag fennálló szerződés egyes homályos és kétértelmű pontjának tisztázására; a ministeriumból oly értelmű leirat érkezett, mely szerint az állam hajlandó a szerződést felbontani az esetben, ha az a mai szövetségében a községre elviselhetetlen kötelességeket ró, vagy ha az iskoláknak községi iskolákká leendő átalakítása Csongrád községre kedvező eredményt mutat.

Ez ügy tanulmányozására a képviselő testület egy bizottságot küldött ki, amely érdemleges ülését tegnap délelőtt 9 órakor tartotta. Kovács Elemér előadó jegyző előterjesztései és a számadatok bemutatása után Porubszky József, Dr. Buk Herman, Dr. Dékány Béla, rásonyi Papp Gedeon bizottsági tagok hozzászólásával beigazolták látta a bizottság, hogy a dologi kiadások levonásával 16844 kor. 66 fillér évi összeg fizetését teljesíti ma a község az állami elemi isko-

lákra, míg az összes kiadással együtt az összes csongrádi iskolák fenntartásához évi 34,000 koronával járul. De ezzel szemben — ha a mai 40 tanító fizetése 800 koronára redukálnak is, lakbérük pedig 200 koronában állapítatnék meg — 40,000 korona személyi kiadása lenne a községnek, mely a fenntartási költségekkel együtt mintegy 58—60,000 korona évi kiadással emelkednék a községi iskolák szervezésével.

A községi képviselő testület régebbi határozatát tette ezek alapján magáévá a bizottság és oly értelmű határozatot hozott, hogy:

Amennyiben Csongrád község képviselő testülete az állam és község között az elemi iskolák államosítására vonatkozó szerződést felbontani egyetlen határozatával sem szándékolta: a vallás- és közoktatásügyi kormány leiratában foglalt ama megadott jogát, hogy az iskolák államosítását felbonthatja, érvényesíteni nem kívánja. De tekintettel Csongrád község rendkívüli anyagi bajaira; tekintettel továbbá azon kötelességekre, melyeknek teljesítését — az új iskolák építésére vonatkozólag — az állam más nagyközségekben magára vállalta: intézzen a képviselő testület feliratot a ministeriumhoz, melynek értelmében hajlandó az eddigi 16,844 kor. 66 fillért évente fizetni, hajlandó továbbá az összes tanítói földek 4874 koronányi évi jövedelmét és a községi vadászati jog 1313 koronányi évi jövedelmét örökidőkre át-

gedni az államnak, vagyis kötelezi magát mintegy évi 23—24,000 korona fizetésére de ezzel szemben az iskolák fenntartását és az új iskolák építését az állam teljesíti. Ennek nem teljesítése esetén pedig követeli a képviselő testület, hogy a szerződés határozott intézkedése értelmében — mely szerint a község csak tantermek építéséről tartozik szükség esetén gondoskodni, de tanítói lakásról egyáltalán nem — a meglévő és az állam használatába vett tanítói lakásokért törvény szerint járó évi 300—300 korona a községnek megtérítessék, amely már az államosítás percétől kötelessége lett volna a kormánynak. Csupán a községi elöljáróság rendkívüli hibája és könnyelműsége, hogy a tanítói lakásokkal épített új iskolákért, illetve tanítói lakásokért az államtól eddig nem lett az évi lakbér beszédve. Ez a lakbér pedig oly tekintélyes összegre rug, hogy ha azt a 34,000 koronából levonjuk, elfogadandónak fog látszani az az ajánlatunk, hogy a felajánlott díjért az iskolák fenntartásáról az állam gondoskodik.

Ezek szerint látható komolysággal és a község érdekeit szem előtt tartva foglalkozott a bizottság e fontos kérdéssel és egy oly határozott formába öntött tanulmányi javaslatot terjeszt a legközelebbi községi közgyűlés elé, amelyben a képviselők mindenike megnyugodhatik; teljesülése esetén pedig községünkre nézve hasznos lesz.

Balta.

Szeplős arcot, naptól lesütött vagy pattanásokkal tele arcot és kezet fehérré és üdévé varázsol már I tégely

A londoni nagy kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Kapható: Balkányi Lajos gyógyszerésztárában Csongrádon, Szivák-tér.

Kamilla-krém.

Ára 1 korona.

Ott van azután a hazai üfrdők kérdése is. Azt hittük, hogy azok az osztrák fürdőhelyek, melyeket legnagyobb részt magyar emberek látogattak, az idén kongani fognak az ürességtől. De azok az urak és hölgyek, akik itthon a legnagyobb hévvel hirdették a tulipánmozgalom eszméit, a kik leglelkesebben szónokoltak száz féle alakuló, választmányi és tudja isten miféle gyűlésen, azok egyszerre, szép csendben zsebre vágta a tulipánukat és megint csak meglátogatták azt az idegen fürdőt, melynek eddig is vendégei voltak.

Ja, igen tisztelt lelkes honfiak és még lelkesebb honleányok, így nem lehet iparpártolást csinálni! Ha önök csak divatból hódoltak a magyarság eszméjének, úgy nem érdemelték azt a messzemenő tiszteletet, amivel önöket a magyarság körülrajongta. Ut, de sőt ütött már régen is a cselekvés órája és minden napnyi késedelem óriási, megmérhetlen károkkal járhat.

Nem egy példáját látjuk annak, hogy sokszor egy-egy eszme annyira átjárja a nép legszélesebb rétegeit is, hogy rövid időn belül eszményi fogalomná válik, melynek minden magyar ember egy-egy lelkes, hivatott harcosa. Ezt láttuk a legutolsó nemzeti mozgalom idején is, mikor bizony igen könnyen sikerült az egész országot egy táborba terelni.

De nem szabad elbizakodnunk, nem szabad remélnünk azt, hogy az egyszer elvetett mag örökké hajtszon.

Fogjunk hozzá minden erőnkkel a magyarosítás munkájához, — és teremtsük meg azt a természeti csodát, hogy egyszer a tulipánnak virága is legyen.

— **Aszfalt járdák.** Idejekorán kell gondolkoznunk gyalogjáróink karban tartásáról, mert ha bekövetkezik az esős, sáros ősz, járhatatlanná válik ez a téglajáró, hacsak valami mesterséges módon le nem tisztítjuk a piszoktól. Sőt még így is nagyon bajos a közlekedés ezen a járdákon, de hát ki gondolt eddig még arra, hogy a város forgalmasabb helyei és utcái burkolattal láttassanak el? Azonban mindinkább rokonszenvesebben fogadják a társadalom minden rétegében azt a tervezetet, hogy Csongrád főutcai aszfalt járdákkal láttassanak el, aminek megvalósítása a községnek, illetve a képviselő testületnek csupán egy szabályrendelet kibocsátásába kerül. Üdvösnek tartanánk, ha már a közel jövőben foglalkoznék a képviselő testület a főbb utcák aszfaltozásával és ez okból érintkezésbe lépne valamelyik hazai aszfalt vállalati céggel.

Vizvezeték.

Az élet legelső alapfeltétele az egészség. Ez képezi az ember testi és lelki erejének forrását.

Az embereknek egy nagyon sajnálatos tulajdonsága azonban, hogy a meglévőt nem tudják megbecsülni s csak akkor siránkoznak, amidőn már beállott a baj. És nemcsak a szükségletek könnyen pótolható eszközeivel, hanem a legrágább kincscsel, az

egészséggel szemben is ilyen könnyen gondolkodnak az emberek.

Ezt a könnyelműséget azonban az utóbb időben már kezdik felismerni s utóbb az ember egészségi állapotának megóvása végett országos mozgalom indult meg, amely legelső feladatául az egészségre károsan ható anyagoknak megtisztítását, élvezhetővé tételét tűzte ki. Ezen anyagok között első helyen áll a víz, mint amely különösen az ilyen örületes melegben, mint amilyen napjainkat már alig elviselhetővé teszi az egészségtelenség terjesztésére legalkalmasabb, mert ebben rakódnak le a kolerának s a legpusztítóbb egyéb ragályos betegségeknek csirái.

Egy városnak tehát legelső közegészségi érdeke, hogy jó vize legyen.

Csongrád város közügyeinek intézői ezt a kérdést saját hatáskörükben már teljesen elismerésre méltó módon megoldották, mert ahol eddig csak egy ártézi kut volt — mert a piactérenek nevezni alig lehet — rövid idő alatt sokszoros hatványra emelték ezeket a közegészségi szempontból megbecsülhetetlen eszközöknek számát. És példájuk a város lakosaira nagyon jótékonyan hatott, mert látva azt a nem is remélt sikert, amely a város kedvező természeti fekvésénél fogva minden egyes kulfúrás a legkedvezőbb eredményre vezetett, érdekszövetséggé alakultak és saját vizükségeik ellátása végett már eddig két ártézi kutat furrattak, úgy, hogy a közköltésen furrott kutakkal együtt ma már 8, sőt a keresztény malom kutját is ide számítva 9 ártézi kut ontja kristálytisza vizét. Sőt amint értesülünk újabban ismét két külön érdekszövetség alakult ebből a célból.

Az első érdekszövetség aztán kutját akként rendezte be, hogy annak vize vízvezetékek segítségével minden udvarba elmegyen s míg egyrészt aránylag csekély áldozat ellenében a legnagyobb kényelmet biztosítja, másrészt az egészség legjótékonyabban ható szükségletével látja el az érdekeltség minden egyes tagját.

Ezt a módszert a többi érdekszövetségek is követni fogják úgy, hogy rövid idő alatt a városnak egy igen jelentékeny része el lesz látva ártézi vízzel.

Az érdekszövetségeknek ez a saját szempontjukból előnyös s közegészségi szempontból elismerésre méltó példája azonban a város összközönységét tekintve csak egy bir értékkel, ha követésre talál s épen ez az ok az, amely jelen cikkünk megírására az impulzust megadta.

Visszatérve ugyanis oda, hogy a város képviselő testülete ebben a tekintetben kötelességét már teljesítette, ki kell emelnünk, hogy a város — anyagi erejének gyengesége miatt — több áldozatot nem hozhat s ha a város lakosaiban van életképesség, fejlődésre való törekvés és saját érdekei előtt tisztán állnak, úgy a város által megkezdett művet tovább kell építeni.

A mű tovább építése pedig abban áll, hogy a közköltésen épített kutak

vizét is fel kell használni úgy, amint azt az érdekszövetségek felhasználják. Meg kell váltani az ártézi kutakat a várostól s azután vízvezetékek alkalmazásával be kell azt rendezni kényelmünk és egészségünk biztosítására.

Ez által meg lesz oldva a közegészség kérdése, mert a meglévő kutak, ha a városnak a kutak mentén lakó ház tulajdonosai érdekszövetséggé alakulnak, — a város lakosait a legegészségesebb ártézi vízzel ellátják; — szolgálva lesz a közérdek, mert a város által az ártézi kutakba befektetett jelentékeny tőke megtérül és más közcélra fordítható; — szolgálva lesz a tüzesedés érdeke és megbecsülhetetlen tűzbiztonsági tényezőt teremtünk, mert a vízvezetékek csapok segítségével így fecskendőkhoz is berendezhetők, — és végül megoldjuk a víz levezetésének kérdését is, amely szintén egy nagyon fontos kérdése a városnak, amennyiben az ártézi kutak vize a holt tiszát már annyira megdagasztotta, hogy az ármentesítő társulat vízvédelmi szempontból a további beömlést veszélyesnek tartja s mint értesülünk a bevezetést megtagadni szándékozik.

A fenti eszme megvalósítása által ennek is eleje vétetnék, mert a lakosság a víz jó részét elhasználná, a fölösleges vizet pedig öntözésre lehetne berendezni.

Tegyük tehát komoly megfontolás tárgyává ezt a városunk lakosságát annyira közelről érdeklő kérdést. Alakítsunk érdekszövetségeket, adjunk be ajánlatot a város képviselő testületéhez s akkor az ige rövid idő alatt testet ölt.

UJDONSÁGOK

— **Szabadság.** szerelem; e kettő kell nekem. Így irt Petőfi és a költőnek számos követője akadt nálunk is. Nem kell mindjárt rosszat gondolni, nem valami pikáns szerelmi históriát fogunk leközölni, csupán a szabadságosak neveit. De még itt sem az eszmétársulás folytán közel fekvő szabadságos katonák neveit, akik ma még úgy sem jöhetnek szabadságra, hanem azon hivatalnokok neveit, akik részben szabadságon vannak, másrészt meg már szabadságukról visszatérve, elfoglalták hivatalukat. Tasnády Imre főszolgabíró Bártfáról visszatérve elfoglalta hivatalát, most meg Nyíry Gyula tb. főszolgabíró kérte meg szabadságát. Dr Kone Mihály albiró is visszatért s a napokban Kamilla Antal járásbiró kezdi meg szabadságát. Szabadságon van Lajos György telekkönyvezető. Söhlya Gyula községi főjegyző is megkérte szabadságát, ugyancsak szabadságon van Gyánti István rendőrbiztos is. És még azt mondják a nemzetiségiek, hogy nincs Magyarországon „szabadság“.

— **Házasság.** Forgó Ferenc bírósági aljegyző ma tartja házasságát Zentán, Nagy Mária polgáriskolai tanítónővel. Mi is hozzájárulunk a jó kívánságokhoz, melyekkel bizonyára számosan fogják elhalmozni a fiatal házaspárt.

— **Hegyí Antal elítélése.** A szegedi törvényszék büntető tanácsa 18-án hirdette ki az Amerikából hazajött Hegyí Antal ösbüntetését. Hegyit a törvényszék igazgatásért 3 havi fogházra és sikkasztásért 7 havi börtönre ítélte. Ezen ítéletet 18-án megváltoztatták és Hegyit ösbüntetésül 8 havi börtönre ítélték. A vádlott bejelentette, hogy kegyelemért folyamodik, hogy amerikai híveihez mielőbb visszatérhessen.

— **Hivatal vizsgálat.** Folyó hó 20-án Tasnády Imre főszolgabíró a község házában vizsgálatot tartott. Ezúttal csak arra szorított a vizsgálat, hogy a tisztviselők hivatalukban vannak-e s ez alkalommal számosan távol voltak, azonban bizonyára engedélyvel; még tán Tóth József is.

— **Tüzek.** A héten két tüzeset fordult elő, szerdán d. e. a Sugár utcában pusztított, mely alkalommal Justin Béla nádfedeles háza teljesen elhamvadt. Ugyanaz nap este 9 óra tájban a belvárosiakat ejtette rémületbe a pusztító elem, mely Kabza András, Gyik utcában levő nádfedeles házikóját hamvasztotta el. Ez alkalommal a toronyőr igen későn jelezte a tűzveszélyt, amire a sétáló közönség által lett figyelmeztetve. Szerencse, hogy a község házában 3 fogat volt készenlétben s így a tüzoltók gyors kivonulása lehetővé tette, hogy az alig 3—4 méterre levő szomszédos házakra a tűz át nem esapott.

— **Dalestély.** A „Csongrádi labdajáték társaság” foioi évi július hó 28-án szombaton, az Erzsébet szálloda nagytermében, táncmulatsággal egybekötött zene- és dalestélyt rendez. Belépti-díj: személyjegye 2 K. családjegy 5 K., tanulójegye 1 K. Műsor: 1) »Kossuth sirja» Szentirmay Elemértől: Éneklő a női kar. 2) »Les Silvains, Chaminade-től, »Tarrantell» Bodó-tól: Zongorán játsza Mészáros Sándorné urnő. 3) »A kis gazdasszony» monológ, Zöldi Mártontól: Előadja Faragó Juliska k. a. 4) »A cigány leány» D'Amant Leótol: Éneklő Piroska Mariska k. a., zongorán kíséri Szokoly Mariska k. a. 5) »A magyar dal» melodráma, Herodek-től: Szavalja Vannay Erzsike k. a., zongorán kíséri Szokoly Jolánka k. a. tárogatón Bozó Andor ur és szóló énekkel Pozsár Antal ur. 6) »A komikus» monológ. Kürthy-től Előadja: Kovács Henrik ur. 7. »Magyar dalok»: Éneklő a vegyeskar.

— **Izgató szocialista apostol vádja.** A tavasszal, mint olvasóink emlékeznek, az itteni gőzmalmok segéd munkásai sztrájkba léptek, mely alkalommal a már megszűnt sztrájk tovább folytatása érdekében Csongrádra érkezett Széll Menyhért izgató szocialista. Az izgató urat járási főszolgabíránk nem valami nyájasan fogadta, hanem röviden visszautasította Budapestre, ahonnan érkezett. Nevezett ur feljelentette főszolgabíránkat a belügyminiszterhez, hogy ővele igaztalanul bánt el. Ezen kívül a szocialista lapokban és a Molnárok lapjában sértő és gyalázó cikkeket tettett közzé ezen jeles ur főszolgabíránk ellen. Most aztán alaposan megkapta érte leckéjét. A belügyminiszter ugyanis Tasnády Imre főszolgabírót felmentette e vád alól, kimondva, hogy Széll Menyhérttel szemben követett eljárása törvényes és szabályszerű volt. — Ezen esetből kifolyólag a gyalázó cikkeket közlő nevezett lapok szerkesztői is tanulhatnak legalább annyit, hogy míg valamely dologban bizonyos igazságot nem tudnak, — addig egyes szélhámosok szavai után ne induljanak el, s ne itélkezzenek kifogástalan emberek törvényes eljárása felett.

— **Az aratósztrájk következményei.** Az aratósztrájk következtében közel kétezer ember vesztette kenyereit és szabadságát, eddig csak nyolc vármegyében. Csanádmegye területén 17 uradalomban 260 munkást ítéltek fegyházra. Torontálmegyében 364 munkást kellett keresetétől megfosztani és börtönbe juttatni, Temesmegyében 156 munkást ítéltek el szabadságvesztésre, Vas megyében hét uradalomban maradtak kenyér nélkül a munkások, Györmegyében 351 embert volt kénytelen elzárni a hatóság, Heves megyében 257 munkást kellett elítélni, Szatmármegyében az elítéltek száma 375, Szabolcsmegyében 170 embert zártak el szerződészegés miatt, Baranyamegyében pedig 64-et.

— **Selyem gubók beváltása.** A szegszárdi országos selyemfonó gyár fölhívást bocsájtott ki az ország minden részébe, hogy a selyem gubókat kellő időben váltsák be a termelők. Csongrádról is többen rendszeresen foglalkoznak e kiválóan célszerű keresetforrással és néhány métermázsát innen is sikerült beváltásra juttatni, úgy, hogy a vele foglalkozók nem bánták meg fáradozásukat,

mert aránylag kevés fáradsággal s ugyszólván minden befektetés nélkül, néhány száz forintot sikeritettek. Persze ez még mindég igen csekély ahhoz képest, amennyit a bánáti és bácskaiak bevételeznek, de kezdetnek már ez is valami és bár minden kezdet nehéz, reméljük, hogy ezen jövedelmező foglalkozást számosan fogják tűzni kivált ezután, minthogy látni való, hogy a tenyésztők fáradsága nem volt veszendő.

— **Számtiszt választás.** Boér Sándor számtiszt elköltözvén városunkból, állásáról lemondott. A számtiszt állásra Gyánti István községi rendőrbiztos is be fogja nyújtani pályázatát, mert megrongált egészsége miatt a felette terhes rendőrbiztosi teendőket csakis erőmegfeszítéssel képes teljesíteni. Mi sem természetesebb, mint hogy a képviselőtestület előreláthatólag méltányolni fogja a derék rendőrbiztos kérelmét és őt választja meg a számtiszt állásra. Ez esetben a rendőrbiztosi állás is türesedésbe jövén, — mint értesülünk ez állásra Bogdán József járás-örmester is pályázni fog. Akik a város önzetlen képviselői és a város közbiztonságának megóvására törekcszenek, azok bizonyosan Bogdán örmestert fogják támogatni szavazatukkal, mint akit az egész város közönsége kitűnő katonának, fáradhatatlannak, szorgalmas embernek ismer, a honvédelmi miniszterium részéről pedig több ízben elismerésben és kitüntetésben részesült. Azok a esirkefogók és csarargók, akik Bogdán örmester szigorú keze alatt forogtak egykor máskor, természetesen kevesen vannak és csakis ezek és ilyenek az ő személyes ellenségei.

— **A tutajosok réme.** A csongrádi hajóhid a tutajosok réme, mivel a sebes vízár folyton igen bajos annak kapujába a nagy tutajosok bevezése. Már amikor Mármarosban fel szálnak a lápfákra, attól rettegnek, hogy vajjon sikerül-e Csongrádnál szerencsésen átjutni a hid közt. A f. hó 16 án kora reggel hosszú vonalban ereszkedtek a Szarkasziget mellett a talpfák lefelé, az oiaók teljes erőfeszítéssel sem voltak képesek a talpfákat a hajóhid nyitott részének irányítani. A tutajok teljes erővel neki mentek a hajóhid bal sarkának, mely recsegve engedett a tulerőnek. Ekkor a talpfák összekuszálódtak s reá torlódtak a fürdőre, melynek kötele mint cérna szál pattant ketté s a fürdő épület a gondnoknő jajveszékése közepett, aki ép a fürdőn volt, megindult lefelé a Tiszán. A fürdőt a belváros alatt sikerült parthoz erősíteni s felvonatása nagy összegbe került. A megrongált hajóhid helyreállítása is fél napi munkát igényelt. Az okozott károkért a talpfák tulajdonosát vonták felelősségre.

— **A felső légzőutak katarrhusai és köhögés ellen a „Sirolin-Roche” segít.** Tartalmazza a rég bevált creoset-szerek összes gyógyhatásait. Nem izgat és teljesen méregtelen. A mellett pedig oly jóízű, hogy hónapokon át szívesen használják. Gyógytárakban kapható.

NYILTTER.

E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget sem szerk., sem a kiadó.

Nyers basthelyem egész ruhára

990 frt-tól 43..25frt-ig Bér- és vámmentesen házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény azonnal küldetik.

Henneberg selyemgyára Zürich.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotha szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve kapható a szabad. Hattyu gyógyszerár által Majna Frankfurt.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú kenes hévízügyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlégszénsavas-és villamosvíz-fürdők. Ivó-és belégzési kúra 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

HIVATALOS RÉSZ.

Csongrád község tulajdonát képező 11 kat. hold 565 □-öl kiterjedésű ú. n. „Szarka sziget” legeltetési, illetve sarju kaszálási jogát nyilvános árverésen haszonbérbe adom.

Az árverést a helyszínén 1906. év július hó 23-án hétfőn délután 4 órakor fogom megtartani.

Kikiáltási ár 100 korona.

Bánatpénz 20 korona.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Csongrádon, 1906. július hó 21-én.

Kovács jeb.

A háziasszony gondoskodásán mulik a család üdve, boldogsága!

A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé

Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és olcsó, ez által a legmegbecsülhetetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérjünk Kneipp páter védjeggyel.

MERŐ öröm

a háztartásban a CERES-étel-zsir használata. Minden étel, mit vele készítünk, kitűnően ízlik s könnyen emészthető. Azonkívül nagy megtakarítással is jár a háztartásban a Ceres-étel-zsir használata.

Schicht György „Ceres” tápszerművek osztálya Aussig E. m.

*****
Szabó Andrásnak
 a Bukrosparton az agyagolt
 ut mentén levő 6 hold szőlő
 és 4 hold szántóföld a rajta
 levő épületekkel, tehermen-
 tesen szabadkézből eladó.
 Értekezhetni a tulajdonossal fenti birtokán.
 *****

Jó házból való fiu,
 ki 4 polgári osztályt végzett
PIROSKA JÓZSEF
 fűszer-, rövidáru- és csemege üzletében
tanulónak
 azonnal felvétetik.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:
Hoff János-féle
Kandol-Kakao
 a legesekegyebb zsirtartalmu, azért igen könnyen
 emészthető, soha sem okoz székrekedést, mind-
 azáltal ritkán finom íze mellett kiválóan ocsó.
 Valódi csakis
Hoff János
 névvel és az oroszian-
 védjeggyel.
 Csomagok 1/4 kgr. 90 fillér
 1/2 kgr. 50
 Mindenütt kapható.

Pontos és tiszta kiszolgálás!!!
Nincs többé!!
 szükség a kofa kenyérré, a
 pokrócról, a földről ezt venni.
 Ertesitem a nagyérd. közönséget,
 hogy a mai kornak megfelelőleg
 csongrádi házi kenyér sütődét ren-
 deztem be és naponta friss kenyé-
 ret sütök. Az elárusítását a n. é.
 közönség kényelméért **Klein Ferenc**
 urat bízom meg piactéri üzletében,
 hol minden időben és mennyiségben
 kapható legolcsóbb napi áron, külön-
 ként is. Ugyanott megrendelések
 is előjegyezhetők. Kérem a n. é.
 közönség szives pártfogását.
 Tisztelettel **Lusztig Jakab**
 sütő-mester.
 Első csongrádi házi kenyér sütőde!!!
 Első csongrádi házi kenyér sütőde!!!
 Pontos és tiszta kiszolgálás!!!

A legszebbet és legdivatosabbat
CSOKROKBAN, KOSZORUKBAN
 friss élővirágból saját nagy virág-
 termelési telepeiről, szállít a legjób-
 ban a monarchia minden vidékére
 kifogástalanul, pontos időre való
 megérkezés szavatolása mellett...
Mühle Vilmos cs. és kir. udvari virág-
 kereskedése **TEMESVÁROTT.**
 A monarchia legnagyobb virágüzlete!!

TŰZÁLLÓ
CSERÉPKÁLYHA
 kapható a készítőnél
Mazura Vilmosnál
 Sentesen II., 307. sz. (Vasutállomás mellett.)
Takarék tüzhely, fürdőkád, falburkolat
 stb az agyagipari szakmába vágó árukban
 nagy raktár s azokat legjutányosabban áru-
 ja. Mindezek felszerelését, illetve beállítását is
 jutányosan eszközözi.

Cseresznye
 és
meggy-szárakat.
 minden mennyiségben
száritva
 vásárol:
DEZSINYI FRIGYES Budapest,
V., Marokkói-utca 2. sz.

Egy teljesen új
disznóbőr nyereg
 azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Szeplős arc és szeplős kezek ellen, barna nyak, májfoltok és pörse nések ellen, bőrpelédés és pattanások ellen, zsíros és izzadt arc bőr ellen, az arc és a kezek bár milyen bőrhibái és tisztá-
 talanságai ellen leghatásosabb a Balkányi féle

KAMILLA-KABEM.

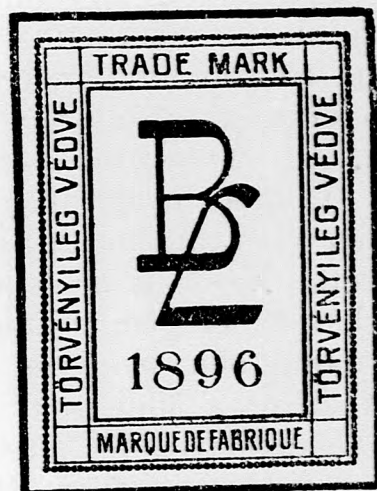
Törvényileg védve. A londoni nagy kiállításon arany éremmel kitün-
 tetve. Zsirtalan s teljesen ártalmatlan. Egy tégely ára I K. Számos elis-
 merő levél bizonyítja rögtön szépítő, bámulatos hatását. Az egyedüli
 arekenőcs, mely szappan és poudér használata nélkül is biztos hatású.

Kapható:

Balkányi Lajos

a «Mégváltó»-hoz címzett gyógyszerárában
CSONGRÁD (Szivák-tér 3.),

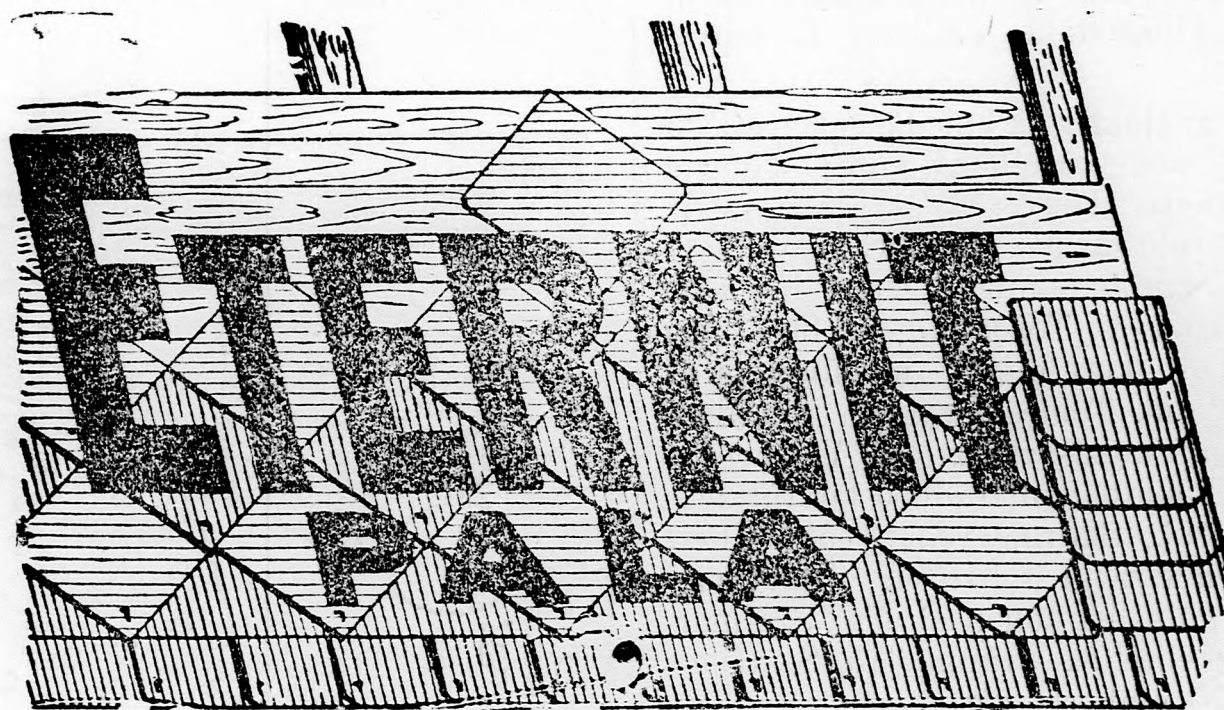
hol postai megrendelések is naponként titoktartás mellett eszközöltetnek.

Csak akkor valódi, ha az
 itt látott törvényes védjegy-
 gyel van ellátva.

*****
Iszákosság nincs többé!
 Kívánatra bárkinek bermen-
 tesen küldünk egy csomagot
 Cozaporból. Kávé, tea, étel
 vagy szeszes italban egyfer-
 mán adhat az ivó tudtanélkül
A COZAPORNÁK az a csoda-
 hatása, hogy ellenszenvessé teszi az iszá-
 kosnak a szeszes italt. COZA oly cse-
 deszen és biztosan hat, hogy azt feleség,
 testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak
 tudta nélkül adhatja és az illető meg csak
 nem is sejtí mi okozta javulása.
 COZA a családok ezreit beküldte ki
 ismét, sok sok ezer férfit a szegény és
 becstelenségtől megmentett, kik kesőbb
 józan polgárok és ügyes üzletemberek let-
 tek. Temérdek fiatal embert a jó utra és
 szerencséhez segített és sok embernek
 életét számos évvel meghosszabbította.
 Az intézet, mely a COZAPOR tulajdo-
 nosa mindazoknak, kik kívánják egy pró-
 baidagot és hegy köszönő irasokkal tell
 könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy
 dhessen biztos hatásáról. Kezkesküldünk
 teljesen ártalmatlan. Magyarul levelezünk
COZA INSTITUTE 62. Chancery Lane,
London, Anglia.
 *****

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

Elárusító hely:
POLLAK SANDOR
 Hőmezővásárhely.

Elárusító hely:
POLLAK SANDOR
 Hőmezővásárhely.

Magyarországi központ:
ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS
Budapest VI. Andrásy-ut 33.